

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»  
ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОЇ ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ЮСТИЦІЇ  
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

# **ШЕРЕШЕВСЬКІ ЧИТАННЯ:**

## **представництво в умовах надзвичайних ситуацій**

*МАТЕРІАЛИ  
Круглого столу*

*Одеса,  
15 грудня 2023 року*

Одеса  
Фенікс  
2023

**За загальною редакцією**

доктора юридичних наук, професора *С. Харитонов*,  
доктора юридичних наук, професора *І. Давидової*

**Упорядники-укладачі:**

*Давидова Ірина Віталівна* – д.ю.н., професор кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», професор;  
*Кедик Анна Іванівна* – лаборант кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія».

**Група організаційного та технічного забезпечення Всеукраїнської наукової конференції:**

*Глиняна Катерина Михайлівна* – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;  
*Калитенко Оксана Михайлівна* – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;  
*Матійко Микола Володимирович* – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;  
*Омельчук Олександр Сергійович* – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;  
*Бааджи Наталя Пилипівна* – к.ю.н., доцент кафедри інтелектуальної власності і патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;  
*Кирилюк Алла Володимирівна* – к.ю.н., доцент кафедри інтелектуальної власності і патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;  
*Кедик Анна Іванівна* – лаборант кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія».

*Матеріали видано за авторською редакцією.*

*Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники Круглого столу, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів та установ, які рекомендували ці матеріали до друку.*

III 49      **Шерешевські читання: представництво в умовах надзвичайних ситуацій** : матер. Круглого столу (Одеса, 15 груд. 2023 р.) [Електронне видання] / за заг. ред.: Є. Харитонов, І. Давидової ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 130 с. – Режим доступу: ...  
ISBN 978-617-8395-51-3

Збірник містить матеріали доповідей з теоретичних і практичних проблем цивільного права та процесу, в тому числі особливостей представництва в умовах надзвичайних ситуацій, інших дотичних тем приватного права, які були оприлюднені на Круглому столі, що відбувся 15 грудня 2023 року в Національному університеті «Одеська юридична академія».

Збірник спрямований на ознайомлення юридичної громадськості з дослідженням науковців у сфері цивілістики і може бути корисний як у навчальному процесі, так і в науковій діяльності.

УДК 347.155

ISBN 978-617-8395-51-3

© НУ «Одеська юридична академія»,  
2023

## ЗМІСТ

|                                                                                                                                                                                                |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ПЕРЕДМОВА .....                                                                                                                                                                                | 6  |
| <i>Харитонов Євген Олегович, Харитонова Олена Іванівна</i><br>ПРЕДСТАВНИЦТВО В УМОВАХ ВІЙНИ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ....                                                                           | 9  |
| <i>Мінченко Раїса Миколаївна</i><br>ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ СУДОВОГО СПОСОБУ ЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНОГО<br>ПРАВА В ПОРЯДКУ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА .....                                                        | 14 |
| <i>Бааджи Наталія Пилипівна</i><br>ОХОРОНА АВТОРСЬКИХ ПРАВ У СФЕРІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ<br>ІНФОРМАЦІЇ .....                                                                                         | 19 |
| <i>Бабич Ірина Григорівна</i><br>КОНКУРЕНЦІЯ ДЕЛІКТНОГО ТА ДОГОВІРНОГО ПОЗОВУ В<br>ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ .....                                                                                      | 24 |
| <i>Гаврік Роман Олександрович</i><br>ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СПОСОБІВ ЗАХИСТУ СІМЕЙНИХ<br>ПРАВ ДИТИНИ ЇЇ БАТЬКАМИ (ЗАКОННИМИ ПРЕДСТАВНИКАМИ) В<br>УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ..... | 28 |
| <i>Галупова Лариса Ігорівна</i><br>ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ У ЦИФРОВОМУ<br>СЕРЕДОВИЩІ .....                                                                                            | 33 |
| <i>Еннан Р. Є., Мазуренко С. В.</i><br>ACADEMIC ETHICS AND ACADEMIC INTEGRITY SYSTEM: USA<br>EXPERIENCE (АКАДЕМІЧНА ЕТИКА ТА СИСТЕМА АКАДЕМІЧНОЇ<br>ДОБРОЧЕСНОСТІ: ДОСВІД США).....            | 37 |
| <i>Калітенко Оксана Михайлівна</i><br>ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИДАЧІ ДОВІРНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО<br>СТАНУ .....                                                                                        | 42 |
| <i>Кирилюк Алла Володимирівна</i><br>СУБ'ЄКТИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У СФЕРІ<br>МЕДИЦИНИ ТА ФАРМАЦІЇ.....                                                                             | 45 |
| <i>Кривенко Юлія Василівна</i><br>ІНСТИТУТ ПРЕДСТАВНИЦТВА ГРУПОВИХ ІНТЕРЕСІВ .....                                                                                                             | 51 |
| <i>Маковій Віктор Петрович</i><br>ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДСТАВНИЦТВА ЗА ДОВІРЕНІСТЮ В УМОВАХ<br>ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ .....                                                                  | 54 |
| <i>Матійко Микола Володимирович</i><br>ОКРЕМІ ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ІНСТИТУТУ ПРЕДСТАВНИЦТВА<br>В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ .....                                                                       | 59 |

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-09> (дата звернення: 5.01.2023).

5. Доброва В. Є., Зупанець І. А., Старченко М. Г., Котенко Обґрунтування та розробка методики розрахунку компенсації участі здорових добровольців у клінічних випробуваннях з урахуванням сучасних вимог. Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. 2011. № 5. С. 9-14.

*Кривенко Юлія Василівна – к.ю.н.,  
доцент, доцент кафедри цивільного права  
Національного університету «Одеська  
юридична академія»*

## **ІНСТИТУТ ПРЕДСТАВНИЦТВА ГРУПОВИХ ІНТЕРЕСІВ**

Сучасний етап розвитку людського суспільства характеризується ускладненням форм його організації й прискоренням процесів, що відбуваються в ньому. Слід звернути увагу на вдосконалення відносин між соціальними спільнотами й, відповідно, між соціальними інститутами, що виражають їх інтереси: державними структурами, партіями, громадськими рухами, формальними та неформальними групами, що здійснюють функції представництва інтересів різних соціальних суб'єктів.

Крім того, примітною особливістю сучасної епохи є поглиблене усвідомлення всіма соціальними спільнотами своїх економічних, політичних та інших інтересів. У результаті вони перетворюються на групи по інтересах із відповідними свідомістю і поведінкою.

Інститути громадянського суспільства формуються у процесі вивільнення приватних інтересів, розкриття індивідів та перетворення їх з підданих держави у вільних та соціально активних власників, визнання автономії особистості, утвердження принципу загальної рівності.

При цьому важливо відзначити наявність, що існує в умовах ринку та демократичної правової державності вільних та рівноправних індивідів, які діють незалежно від держави та здатні впливати на неї, що актуалізує проблему поєднання публічних та приватних інтересів. У зв'язку з цим вагомого значення набувають інститути, що здійсню-

ють функцію посередництва між державою та громадянським суспільством, сприяють перетворенню безлічі приватних інтересів у єдиний державний інтерес. Таким інститутом постають групи інтересів як соціальні об'єднання для спільного відстоювання та реалізації спільних інтересів.

Приватні інтереси притаманні індивідам як членам будь-якої спільності, але вони можуть збігатися з тими інтересами, які вважаються загальними.

Групи інтересів, які є об'єднаннями для спільного становлення та реалізації спільних інтересів, здійснюють функцію посередництва між державою, покликаною забезпечувати загальний інтерес, і громадянським суспільством, що є поєднанням приватних, групових інтересів, у процесах реформування політичного курсу, в рамках якого індивідуальні, колективні, групові інтереси інтегруються у єдиний суспільний інтерес.

У зарубіжних країнах інститути функціонального представництва груп інтересів стали основними елементами організації громадянського суспільства. Залучення широких мас населення у суспільне життя в цих країнах нині забезпечується саме завдяки розвиненості та значному попиту представництва групових інтересів. Для України з її соціальними, політичними, економічними, національними та іншими особливостями завдання консолідації суспільства на консенсусній основі є життєвою необхідністю. Одним з дієвих інструментів консолідації суспільства можуть стати інститути представництва соціально-групових інтересів різних категорій її громадян, що формуються в країні. Якими вони можуть і повинні бути, можна встановити лише шляхом дослідження інститутів представництва інтересів, по-перше, комплексного дослідження цього явища.

Реалізація своїх специфічних інтересів здійснюється цими спільностями у різних формах. У сучасному суспільному житті найпоширенішою формою вираження цього процесу стає функціональне представництво інтересів. У цивільних правовідносинах досить часто від імені безпосередніх учасників – громадян та юридичних осіб виступають треті особи. У цьому випадку необхідно належним чином оформити повноваження третіх осіб для реалізації прав та обов'язків від безпосередніх учасників. Так виникає представництво у цивільному праві.

Представництво є цивільним правовідношенням, змістом якого є вчинення однією стороною (представником) правочинів від імені іншої сторони (яку представляють), в результаті чого цивільні права та обов'язки виникають, змінюються і припиняються безпосередньо для особи, яку представляють.

Інститут представництва сприяє більш повному здійсненню прав та обов'язків суб'єктами цивільних правовідносин в тих випадках, коли вони в силу різних обставин не можуть здійснити необхідні юридичні дії особисто.[1]

Представником є особа, що діє від імені та в інтересах особи, яку він представляє. Представники діють виключно в межах тих повноважень, які йому делеговані.

Висловлюючи інтереси громадян, громадські організації мають різні ресурси та засоби для впливу на органи державної влади та органи місцевого самоврядування, які займаються вирішенням конкретних потреб та проблем населення.

Слід зазначити, що формуванню інститутів представництва групових інтересів у суспільстві приділяється недостатньо уваги, це пов'язано з різноманітністю світової практики використання представництва групових інтересів.

Але у будь-якій громадській діяльності є як позитивні, так і негативні прояви. Цілісне ставлення до неї має визначатися питанням, чого у цій діяльності більше – позитивного чи негативного – з погляду системних інтересів суспільства.

### **ЛІТЕРАТУРА:**

1. Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356